

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

ВСТУП ДО ФІЛОСОФІЇ

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – Чорна Лариса Сергіївна – кандидат філос. наук, доцент

Телефон – 0935773897

E-mail: l.chorna1605@gmail.com

Години консультацій – четвер 13:00 – 14:20 (208 ауд.)

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	4
Рік навчання	1
Семестр	1
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна / заочна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	120
Обсяг курсу	34 годин аудиторних (з них: 16 годин лекцій; 18 годин практичних занять), 86 години самостійної роботи.
Мета курсу	<ul style="list-style-type: none"> - визначення сутності, функцій та предмету філософського знання; - ознайомлення з основними завданнями, джерелами та літературою філософії як науки; - розвиток навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей філософського мислення; - оволодіння студентами практичних навичок роботи з філософськими джерелами і науково-філософською літературою; - вироблення умінь правильно оформляти методологічний і технічний інструментарій науково-філософських досліджень; - вироблення науково-філософського бачення суспільних явищ, подій, тенденцій минулого та сучасного; - формування умінь критично аналізувати отриману з різних джерел філософську інформацію, самостійно трактувати її, застосовувати набуті знання з філософії для орієнтації в громадсько-політичному житті та оцінки суспільних явищ і подій; - виховання національної і громадської свідомості, формування толерантного, неупередженого ставлення до інших народів, утвердження ідеалів філософського гуманізму у майбутніх фахівців.
Електронний ресурс	Zoom. Discord

<p>Формування програмних компетентностей</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. ЗК11.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів). ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК2.Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення. СК5.Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення. СК8.Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань. СК11.Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання. СК12.Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності. СК13.Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії. СК14.Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності. СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію. ПР5.Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p>

	<p>ПР12.Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>ПР13.Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.</p> <p>ПР14.Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності сфері професійної діяльності або навчання.</p> <p>ПР15.Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>ПР19. Використовувати у професійній діяльності розуміння основ людського мислення, застосовувати методи класичної і некласичної логіки, будувати систему доведень і спростувань.</p>
--	--

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	с	ла б.	нд .		с. р.	о	л	с	лаб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Філософія, її походження, предмет та функції.	13	2	2			9						
Тема 2. Філософія буття (онтологія).	12	2	2			8						
Тема 3. Проблема пізнання у філософії.	12	2	2			8						
Тема 4 Філософія науки та наукове пізнання.	13	2	2			9						
Тема 5. Свідомість як філософська проблема.	11		2			9						
Разом за змістовим модулем 1	61	8	10			43						
Змістовий модуль 2.												
Тема 6. Основні проблеми	12	2	2			8						

філософської антропології.													
Тема 7. Соціальна філософія.	12	2	2			8							
Тема 8. Філософія історії.	11		2			9							
Тема 9. Культура та цивілізація. Глобальні проблеми цивілізації.	13	2	2			9							
Тема 10. Філософія культури та аксіологія.	11	2				9							
Разом за змістовим модулем 2	59	8	8			43							
Разом	120	16	18			86							

Літературні джерела

Основна література:

1. Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. Філософія. — К., 2001.
2. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії. — К., 2001.
3. Вступ до філософії (ред. Г.І. Волинка). — К., 1999.
4. Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії. — К., 1999.
5. Горак Г.І. Філософія. — К., 1997.
6. Діденко В.Ф. Філософія: проблеми, категорії, теорії. — К., 1996.
7. История философии (ред. Мапельман В.М.). — М., 1997.
8. Канке В.А. Философия. — М., 1996.
9. Петрусенко В.Л. Філософія. — К., 2001.
10. Причепій Е.М., Черній А.М. Філософія. Навч. посібник. — К., 2000, 2005.
11. Радугин А.А. Философия. Курс лекцій. — М., 1996.
12. Шевченко В.І. Філософія: історія і сучасність. — Чернігів, 1996.
13. Філософія. Навч. посібник (ред. Надольний І.Ф.). — К., 1997, 2001.
14. Філософія. Курс лекцій (ред. Надольний І.Ф.). — К., 2000.
15. Філософія. Підручник (ред. Заїченко Г.А.). — К., 1995.

16. Філософія. Курс лекцій (ред. Бичко І.В.). — К., 1993, 1995.
17. Філософія. Учебник (ред. Губин В.Д.). — М., 1996.
18. Філософія. Підручник (ред. Горлач М.І.). — К., 2000.
19. Антология мировой философии. — М., 1969-1972.
20. Мир философии. Книга для чтения в 2-х томах (сост. Гуревич П.С., Столяров В.И.). — М., 1991.
21. Хрестоматия по философии (сост. Кохановский В.П., Яковлев В.Л.). — Ростов-на-Дону, 1997.
22. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія. — К., 1996.
23. Історія філософії України. Хрестоматія. — К., 1993.

Довідкова:

1. Философский энциклопедический словарь. — М., 1989.
2. Філософський словник. — К., 1986.
3. Современный философский словарь. — М., 1996.
4. Краткая философская энциклопедия. — М., 1994.
5. Современная Западная философия. Словарь. М.: ТОН-Остожье, 1998. — 544 с.
6. Современная философия: Словарь и хрестоматия. — Ростов/Д, 1995.
7. Мир философии. Книга для чтения: в 2-х частях. — М., 1991.

Підручники і посібники:

1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія: курс лекцій. — В 2-х тт. — К., 1993.
2. Антология мировой философии в 4 томах. Т. 1. Философия древности и средневековья. Ч. 2. — М.: Мысль, 1969.
3. Антология мировой философии в 4 томах. Т. 2 Европейская философия от эпохи Возрождения по эпоху Просвещения. — М.: Мысль, 1970. — 776 с.
4. Алексеев П.В., Панин А.В. Философия: Учебник для вузов. — М., 1996.
5. Барбулин В.с. социальная философия. Учебник: В 2-х частях. — М., 1993.
6. Введение в философию: Учебник для вузов: В 2-х частях. — М., 1989.
7. Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Філософія: Курс лекцій. — К., 1999.
8. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. — К., 1996.
9. Горак Г.І. Філософія. — К., 1997.
10. Гусев В.Г. Історія західноєвропейської філософії 15 – 18 ст. Курс лекцій: Навчальний посібник. — К., 1996.

11. Діденко В.Ф. Філософія: проблеми, категорії, теорії. Навч. Посібник. – К., 1996.
12. Історія філософії / За ред. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковського В.Г. – К., 2001.
13. Історія філософії в Україні: Підручник / За ред. М.Ф.Тарасенка. – К., 1994.
14. Історія філософії на Україні. / Гол. ред. В.М.Нічик. – К., 1987. – Т. 1. Філософія доби феодалізму. – 399 с.
15. История философии. Т.1. / Под ред. Г.Ф.Александрова и др. – М., 1941. – 490 с.
16. Краткий очерк истории философии. – М., 1985.
17. Немировская Л.З. Философия. Учебное пособие. – М., 1996.
18. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: Онтологія людини. – К., 1995.
19. Радугин А.А. Философия. Курс лекций. – М., 1996.
20. Рассел Б. История западной философии. – М., 1959.
21. Спиркин А.Г. Основы философии: Учебное пособие. – М., 1988.
22. Філософія: Навчальний посібник / За ред. І.Ф.Надольного. – К., 1997.
23. Філософія: Підручник / За ред. Г.Заїченко. – К.: Вища школа, 1995. – 454 с.
24. Філософія. Конспект лекцій. – Одеса: Спектр, 1999. – 98 с.
25. Філософія. Курс лекцій: Навчальний посібник / за ред. І.Бичка. – К.: Либідь, 1994. – 576 с.
26. Філософія / За ред. В.Арутюнов та ін. – К.: КНУ, 1999. – 184.
27. Філософія / За ред. І.Бичка. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.
28. Філософія: короткий виклад. Навчальний посібник. / За ред. С.П.Щерби та ін. – К.: Кондор, 2003. – 352 с.
29. Хрестоматія по истории философии. В 3-х ч. – М.: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС. - 1997. – 448 с.

Додаткова література:

1. Гегель Г.В.Ф. Эстетика. В 4-х томах. Том 1. – М.: «Искусство», 1968. – 312 с.
2. Гёте И.В. Избранные философские произведения. – М.: Наука, 1964. – 520 с.
3. Жук А.В. Співвідношення віри та розуму в західноєвропейській філософії Середньовіччя. // Мультиверсум. – Вип. 5. – К.: Укр. Центр духов. культури, 1999. – С. 27-38.
4. Кант И. Сочинения в шести томах. / Под общ. ред. В.Ф. Асмуса, А.В. Гульги, Т.И. Ойзермана. – М.: Мысль, 1966. – Т. 5. – 564 с.
5. Лосев А.Ф. Философия. Мифология. Культура. – М.: Политиздат, 1991. – 525 с.

	<p>6. Самосознание европейской культуры XX века: Мыслители и писатели Запада о месте культуры в современном обществе. – М.: Политиздат, 1991. – С. 352-364.</p> <p>7. Ницше Ф. Так говорил Заратустра. – М., 1990.</p> <p>8. Пригожин И., Стенгерс И. Порядок из хаоса: Новый диалог человека с природой. – М.: Прогресс, 1986. – 432 с.</p> <p>9. Фрейд З. Художник и фантазирование. – М.: Республика, 1995. – 400 с.</p> <p>10. Швейцер А. Мировоззрение индийских мыслителей. Мистика и этика. // Восток – Запад. Исследования. Переводы. Публикации. – М.: Наука, 1988. – С. 205-233.</p> <p>11. Юнг К.Г. Аналитическая психология. – СПб, 1994. – 136 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <p>Бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Бібліотека філософських першоджерел і критики http://philosophy.ru/library/lofef/antaesth/index.html</p>
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави</p>

	<p>(довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>																												
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom</p>																												
<p>Оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Шкала оцінювання</p> <table border="1" data-bbox="544 1104 1395 1612"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>83 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>75 – 82</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>68 – 74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 67</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35 – 59</td> <td>Fx</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0 – 34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	83 – 89	B	добре	75 – 82	C	68 – 74	D	задовільно	60 – 67	E	35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
83 – 89	B	добре																											
75 – 82	C																												
68 – 74	D	задовільно																											
60 – 67	E																												
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										